

บทที่ 8

จิตรกรรมสีอะคริลิก (ACRYLIC PAINTING)

สีชนิดนี้ได้ก็ตามถ้าได้จากการผสมระหว่างสี (PIGMENTS) กับสารสังเคราะห์พวก เรซิน (Synthetic resin) เรามักเรียกกันโดยทั่วไปว่า เป็นสีอะคริลิก

พัฒนาการของสีอะคริลิกเข้ามาสู่วงการศิลปะเป็นผลสืบเนื่องมาจากความต้องการทางสังคมในด้านสื่อสารมวลชนและสิ่งพิมพ์ กล่าวคือ ในช่วงทศวรรษของปี 1920 กลุ่มศิลปินในลาตินอเมริกา โดยเฉพาะที่แมกซิโก ได้แก่ Crozoo (1883 - 1949) Siquieros (1896 - 1974) และ Rivera (1886 - 1957) ต้องการจะทำภาพผนังขนาดใหญ่ของอาคารสาธารณะ ซึ่งมีภาพภายในและภายนอกอาคารที่ต้องเผชิญกับแสงแดดและอากาศภายนอกโดยตรง ซึ่งไม่เหมาะที่จะใช้สีน้ำมันเขียน เนื่องจากจะไม่มีความคงทนต่อสภาพภายนอกอาคาร จึงจำเป็นต้องใช้สีชนิดที่แห้งได้เร็ว และมีความคงทนต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงของอากาศภายนอกอาคารได้อย่างดี ในช่วงนั้นเอง ได้มีการค้นคว้าทดลองการผลิตสีซึ่งมุ่งความสำคัญมาที่การค้นหาดังกล่าวในการผสมสีที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้สีต่าง ๆ คงสภาพของเนื้อสีเดิมไม่เปลี่ยนแปลง สิ่งนั้นคือ เรซินสังเคราะห์ 2 ชนิด ได้แก่ อะคริลิก (Acrylic) และ P.V.A. (Polyvinyl acetate)

เรซิน อะคริลิกนี้ทำจาก Acrylic และ Metacrylic acids ซึ่งเมื่อผสมกันในอัตราส่วนพอเหมาะ จะทำให้สามารถละลายกับน้ำได้ ดังนั้นสีอะคริลิกซึ่งมีส่วนผสมของเรซินอะคริลิกอยู่ด้วย จึงสามารถทำให้สีจางหรือเหลวลงได้ด้วยการผสมน้ำ สีอะคริลิกจึงเป็นสีที่แห้งเร็วได้เกือบเท่ากับอัตราการระเหยของน้ำซึ่งรวดเร็วมาก โดยที่ยังไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเคมีใด ๆ เกิดขึ้น จิตรกรสามารถระบายสีใหม่ทับซ้อนลงได้โดยไม่มีผลกระทบจากสภาพสีชั้นล่าง นอกจากนั้นยังมีคุณสมบัติเกาะติดคงทนมาก

ตั้งแต่ปี 1950 เป็นต้นมา สีอะคริลิกมีขายแพร่หลายในท้องตลาดอเมริกา และมีศิลปินสำคัญ ๆ หลายคนใช้สีอะคริลิกในงานศิลปะของตนด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป

พัฒนาการของการใช้สีอะคริลิกในอังกฤษ ได้เกิดขึ้นภายหลังและดำเนินไปอย่างช้า ๆ จนกระทั่งในกลางทศวรรษของปี 1960 มีสีอะคริลิกขายในอังกฤษ และต่อจากนั้นมา จิตรกรหลายคน รวมทั้ง David Hockney (เกิด 1937) ก็ยังใช้สีประเภทนี้

ระนาบรองรับสีอะคริลิก

(SURFACES)

ผ้าใบ (Canvas) ผ้าใบสำหรับเขียนรูปมีทั้งชนิดเนื้อละเอียดจนถึงเนื้อหยาบ ซึ่งทั้งสองประเภทใช้ได้กับสีอะคริลิก ถ้าผ้าใบมีเนื้อหยาบมากอาจจะลงพื้นด้วย Acrylic Medium และการชิงผ้าใบก็ไม่จำเป็นต้องชิงให้ตึงเต็มที่ ควรเผื่อไว้สำหรับสีที่ระบายลงไปซึ่งมีส่วนผสมของน้ำอยู่ด้วยแล้ว ผ้าใบจะถูกรัดให้ตึงขึ้นอีกเล็กน้อย

กระดาษ (Paper and card) สีอะคริลิกสามารถระบายบนกระดาษแทบทุกชนิดที่มีความหนาพอสมควร ก่อนการทำงานควรจะชิงกระดาษด้วยเทปผนึกติดกับแผ่นกระดาษรองเขียน เพื่อป้องกันการบิดงอของกระดาษ เมื่อต้องดูดซับสีและน้ำ

ไม้ (Wood) แผ่นไม้กระดานใช้เป็นพื้นระนาบสำหรับเขียนภาพด้วยสีอะคริลิกได้ อย่างดีมาก ไม้อัดหรือกระดาษอัดแผ่นเรียบก็ใช้ได้ดี ก่อนใช้ควรลงพื้นด้วยสีรองพื้นเสียก่อน และถ้ายังมีรอยไม้ปรากฏอยู่ควรใช้กระดาษทรายขัดให้เรียบแล้วลงพื้นอีกชั้นหนึ่ง

โลหะ (Metal) ใช้กระดาษทรายเบอร์หยาบตัดผิวหน้าของโลหะ ก่อนที่จะเขียนสีอะคริลิกลงไป โลหะที่ใช้ได้ผลดีกับสีอะคริลิกคือ แผ่นสังกะสีและแผ่นทองแดง

ฝาผนัง (Murals) ก่อนทำงานควรเตรียมพื้นฝาผนังให้เรียบเสียก่อนแล้วจึงระบายสีรองพื้น เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วพื้นผิวของผนังแท้ ๆ ไม่เหมาะที่จะเป็นพื้นของภาพเขียน บางครั้งเพื่อให้เกิดความสะดวกในการระบายสี จึงมีการผลิตผ้าใบทับลงไปบนฝาผนัง เพราะผ้าใบสามารถเกาะติดสีอะคริลิกได้มีมาก แต่วิธีการนี้เหมาะสำหรับงานฝาผนังภายในมากกว่างานภายนอกอาคาร

การรองพื้น การลงรองพื้นสำหรับสีอะคริลิกจำเป็นต้องใช้สีรองพื้นเฉพาะสำหรับสีอะคริลิกเพราะถ้าใช้สีรองพื้นชนิดอื่น อาจระบายสีอะคริลิกไม่ติด สีรองพื้นโดยทั่วไปที่นิยมใช้กันคือ สีพลาสติก ซึ่งหาซื้อสำเร็จรูปได้ราคาไม่แพงเกินไป การลงรองพื้นอาจจะผสมกับน้ำทาบางๆ 2-3 ครั้ง โดยในการทาแต่ละครั้งควรรอให้แห้งก่อนจึงลงทับใหม่

สี

(PAINTS)

ผู้ที่จะใช้สีอะคริลิก ควรได้ทดลองใช้สีจากบริษัทต่าง ๆ จนกว่าจะได้คุณภาพสีที่ตนพอใจ จึงเลือกซื้อให้ครบสีตามที่ต้องการ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว สีของแต่ละบริษัทจะมีชื่อแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย เช่น สี P.V.A. สี Rowney's Cryla สี Winsor and Newton, สี Liquitex และ Aquatec

สีอะคริลิกจะมีชื่อสีเหมือนสีน้ำมันหรือสีน้ำทั่ว ๆ ไป เช่น Raw umber, Yellow ochre, cobalt blue, Ultramarine, Cerulean blue, Lemon Yellow, Cadmium yellow ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีชื่อแปลก ๆ ใหม่ ๆ เช่น Phthalocyanine green, Naphtol crimsom, Indenthrene blue, Dioxazine purple ฯลฯ ซึ่งเป็นผลผลิตจากการทดลองค้นคว้าของนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งสร้างสูตรทางเคมีใหม่ ๆ ขึ้น

ตัวกลางผสมสี (Media)

ตัวกลางผสมสีอะคริลิก มีดังต่อไปนี้

1. น้ำ นิยมใช้ในระดับนักเรียน นักศึกษา หรือแม้แต่ช่างเขียนอาชีพ บางครั้งก็ย้งต้องใช้น้ำเป็นตัวผสมสี
2. Gel medium ใช้ผสมกับสีอะคริลิกเพื่อให้สีเหนียวข้นขึ้น เหมาะแก่การระบายสีแบบหนา ๆ (Impasto) และสามารถนำไปใช้แสดงความหมายให้แก่รอยแปรงได้อย่างดี
3. Gloss medium เป็นตัวกลางผสมสีชนิดให้ผิวมันเมื่อสีแห้งแล้ว
4. Matt medium เป็นตัวกลางผสมสีที่แห้งแล้วพื้นผิวของสีจะทึบ - ดำน
5. Glaze medium เป็นตัวกลางผสมสีที่ช่วยให้ได้สีใส โปร่งบาง คล้ายสีน้ำ
6. Retarders เป็นตัวผสมที่ทำหน้าที่ถ่วงปฏิกิริยาให้สีแห้งช้าลง

วัสดุอุปกรณ์

(EQUIPMENT)

พู่กันที่เหมาะสมกับสีอะคริลิกที่สุดคือ พู่กันขนสัตว์ (Sable brush)

พู่กันที่ใช้สำหรับสีอะคริลิกต้องระมัดระวังเป็นพิเศษเนื่องจากแห้งเร็วและถ้าปล่อยให้สีแห้งเกาะติดจะล้างออกได้ยาก ดังนั้นจะต้องล้างพู่กันให้สะอาดด้วยน้ำอุ่นทันทีเมื่อเลิกใช้

พู่กันชนิดขนขาว ซึ่งเป็นขนทำจากไฟเบอร์สังเคราะห์ สามารถใช้ได้ดีเหมือนกับพู่กันขนสัตว์แท้สีแดง และเหมาะสมสำหรับใช้ในชั้นพื้นฐานเพราะใช้ง่าย ทำความสะอาดง่าย ทนทาน และราคาถูก

การเลือกใช้พู่กันก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานด้วย เช่น พู่กันขนแข็งแบนเหมาะสำหรับระบายพื้นที่กว้าง ๆ และพื้นที่ขรุขระ พู่กันชนิดกลมใช้สำหรับการเกลี่ยสี พู่กันขนสัตว์แบนใช้สำหรับพื้นผิวเรียบ ๆ พู่กันขนแข็งมาก ๆ ใช้เมื่อต้องการให้เห็นรอยพู่กัน

จานสี, ขาหยั่ง และกระดานรองเขียน สำหรับสีน้ำและสีน้ำมันก็เหมาะที่จะนำมาใช้สำหรับสีอะคริลิกได้ดีเช่นกัน จานสีมีทั้งชนิดอลูมิเนียมพรอยด์, จานพลาสติกสีขาว จานสีที่ทำจากไม้, และแผ่นกระดาษแข็งก็นำมาใช้ได้เช่นกัน

กรรมวิธีใช้สีอะคริลิก (TECHNICAUES)

กรรมวิธีการใช้สีอะคริลิกที่น่าสนใจมีดังต่อไปนี้

1. การใช้ความขาวของพื้นระนาบ (Using The Ground)

คุณสมบัติสำคัญประการหนึ่งของสีอะคริลิก คือ เมื่อผสมกับน้ำหรือ Acrylic medium แล้วจะมีลักษณะโปร่งใสคล้ายสีน้ำ ดังนั้นเมื่อระบายสีใดสีหนึ่งลงบนพื้นระนาบสีขาว ความขาวของพื้นระนาบจะมีส่วนแสดงตัวขึ้นมาผสมกับสีชั้นบนด้วย

2. การทำให้สีบางใส (Glazing)

สำหรับสีอะคริลิก ถ้าต้องการภาพที่มีผิวของสีเป็นมันและขาวใส ก็ทำได้โดยง่าย และให้ผลที่น่าพึงพอใจทีเดียว โดยการผสมสีอะคริลิกกับน้ำและส่วนผสมของ Glaze medium

3. การระบายสีทึบเรียบ (Opaque colour)

เมื่อต้องการระบายสีอะคริลิกให้ได้สีทึบ ต้องใช้สีที่ข้น มีเนื้อสีมาก โดยไม่ต้องผสมอะไรเลยก็ได้ แต่ตามปกตินิยมผสมน้ำหรือ Acrylic medium เล็กน้อย

4. การแสดงรอยแปรงหรือรอยพู่กัน (Brush strokes)

เมื่อต้องการภาพสำหรับที่ทิ้งรอยแปรง ปรากฏให้เห็นด้วยสีอะคริลิกนั้น สามารถทำได้ง่ายเช่นเดียวกันกับการใช้สีน้ำมัน โดยจะต้องใช้สีที่ไม่ต้องผสมให้บางลง หรืออาจจะผสมด้วยน้ำหรือ Medium อื่น ๆ เพียงเล็กน้อย ในการระบายสีจะต้องใช้พู่กันชนิดขนแข็งมากและระบายปิดไปปิดมาเพื่อให้เกิดร่องรอยของพู่กันขึ้น

5. การป้ายโปะสีหนา ๆ (Impasto)

สีอะคริลิกเป็นสีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกรรมวิธีการป้ายหรือโปะสีแบบต่าง ๆ เพราะแห้งเร็วกว่า ซึ่งทำให้ฝุ่นละอองไม่มาจับเกาะ และไม่กระเทาะร่อนหลุดเพราะสีเกาะกันได้อย่างทันที

